

Sprawozdanie z realizacji uchwały nr XVIII/264/2019 Rady Miasta Kalisza z dnia 28 listopada 2019r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Kalisza na lata 2019-2023

Sprawozdanie jest czwartym sprawozdaniem z realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Kalisza na lata 2019-2023. Program wprowadzony został uchwałą Rady Miasta Kalisza w dniu 28 listopada 2019r. Sprawozdanie uwzględnia zdania realizowane w 2023r. w obszarach ujętych w programie.

1. Cel główny: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Cele szczegółowe :

1) Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego

Sposób realizacji: opracowanie/realizacja w środowisku lokalnym programów promocji zdrowia psychicznego,

- a) promocja programów zdrowia psychicznego w środowisku lokalnym,
- b) edukacja społeczeństwa, w tym pacjentów z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin,
- c) kampanie społeczne, szkolenia, warsztaty, spotkania w zakresie zdrowia psychicznego.

W związku z realizacją ww. celu szczegółowego opublikowano materiał informacyjny pn. „Zdrowie psychiczne – gdzie szukać bezpłatnej pomocy”, plakaty z linkiem do internetowej wersji Informatora zostały umieszczone w szkołach, na stronie internetowej Miasta oraz na funpage Zdrowy Kalisz, przeprowadzono szereg szkoleń i warsztatów m.in. w zakresie zdrowia psychicznego, komunikacji, emocji, stresu, wsparcia psychicznego, przeciwdziałania uzależnieniom i promocji zdrowia psychicznego i wiele innych.

Wskaźniki monitoringu:

- a) liczba opracowanych/ zrealizowanych programów promocji zdrowia psychicznego: 103
- b) liczba przeprowadzonych szkoleń, konferencji, warsztatów spotkań, kampanii w zakresie zdrowia psychicznego: 667
- c) liczba kanałów dystrybucji Informatora pn. „Zdrowie psychiczne – gdzie szukać bezpłatnej pomocy”: 12
- d) liczba przeprowadzonych konsultacji psychologicznych podczas akcji „Białe Soboty: 0

2) Zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Zadania: realizacja programu zapobiegania przemocy w rodzinie, szkole i środowisku lokalnym

Sposób realizacji:

- a) wspieranie działań organizacji pozarządowych, placówek oświatowych,
- b) prowadzenie programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie,
- c) zapewnienie schronienia ofiarom przemocy oraz wsparcia terapii,
- d) wspieranie działań edukacyjnych w zakresie opracowanych/realizowanych programów

- zapobiegania przemocy w szkole i środowisku lokalnym,
- e) współpraca z placówkami oświatowymi celem zapobiegania zagrożeniom zdrowotnym w zakresie zdrowia psychicznego, tworzenie grup wsparcia dla dzieci, rodziców i nauczycieli.

W związku z realizacją ww. celu szczegółowego przeprowadzono m.in. porady i konsultacje nakierowane na rozwiązywanie problemów edukacyjnych i wychowawczych, zapobiegające występowaniu lub intensyfikacji zjawiska przemocy w rodzinie, szkole i środowisku lokalnym. Współpracowano z instytucjami wspierającymi m.in. z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją, Strażą Miejską, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem Rodzinnym. Przeprowadzono prelekcje/szkolenia dla rodziców, uczniów i nauczycieli, zajęcia wychowawcze i wspierające z uczniami, konsultacje z psychologiem, kampanie informacyjne w zakresie zdrowia psychicznego. Realizowano program profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego typu „Wiem, czuję, rozumiem”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” i wiele innych.

Wskaźniki monitoringu:

- a) liczba osób objęta wsparciem i rodzaj działań wspierających: 13119
- b) liczba osób korzystająca z programu korekcyjno-edukacyjnego: 8
- c) liczba działań organizacji pozarządowych oraz placówek oświatowych: 262
- d) liczba osób objęta powyższymi działaniami: 10120

3) Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi

Zadania: realizacja lokalnych programów i działań informacyjno-edukacyjnych sprzyjających postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałających dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.

Sposób realizacji:

- a) wspieranie lokalnych działań o charakterze sportowym, kulturalnym, integracyjnym oraz informacyjno-edukacyjnym ukierunkowanym na wsparcie aktywności osób niepełnosprawnych,
- b) wspieranie zdrowego psychicznie starzenia się.

W ramach realizacji ww. celu instytucje kultury Miasta Kalisza, tj. Filharmonia Kaliska, Galeria Sztuki im. Jana Tarasina, Ośrodek Kultury Plastycznej „Wieża Ciśnień” im. Bogdana Jareckiego w tym Akcelerator Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka oferują wachlarz działań służących rozbudzaniu zainteresowań kulturalnych, wzbogacaniu wiedzy o sztuce oraz wspierających rozwój osobisty poprzez działania twórcze. Wymienione instytucje dedykowały wybrane przedsięwzięcia środowiskom osób niepełnoprawnych, w tym borykających się z problemami emocjonalnymi wywołanymi różnymi deficytami, wynikającymi z kondycji zdrowotnej, poczucia dyskomfortu psychicznego oraz utrzymywaniu prawidłowych relacji społecznych. Miasto wspiera ponadto lokalne działania o charakterze sportowym.

W ramach realizacji ww. celu w szkołach organizowano Dzień walki z depresją, Dzień tolerancji, Dzień pozytywnego myślenia, Światowy Dzień Zespołu Downa, warsztaty rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne, szkolenia dotyczące integracji,

prawidłowych relacji rówieśniczych, tolerancji, dyskryminacji i wiele innych.

W zakresie wspierania zdrowego psychicznie starzenia się prowadzone są zajęcia integracyjne, spotkania seniorów z młodzieżą, zajęcia sportowe dla seniorów, treningi Tai-Chi i Qigong i wiele innych. Dodatkowo od 2021 roku przy Domu Pomocy Społecznej działa Centrum Wsparcia Seniora „Od Nowa”.

Wskaźniki monitoringu:

- a) liczba działań wspierających: 963
- b) liczba instytucji realizujących: 37

4) Organizacja systemu pomocy w stanach kryzysu psychicznego

Zadanie: utrzymanie lokalnego ośrodka interwencji kryzysowej oferującego poradnictwo i pomoc w stanach kryzysu zagrażającego zdrowiu psychicznemu.

Sposób realizacji:

- a) działania/programy, interwencje realizowane przez Dział Interwencji Kryzysowej MOPS,
- b) wspieranie ofiar przemocy, klęsk żywiołowych, katastrof i innych stanów zagrażających zdrowiu,
- c) funkcjonowanie mieszkań dla osób w kryzysie,
- d) pomoc ambulatoryjna dla osób w kryzysie.

W ramach realizacji ww. celu prowadzono 26 rodzajów różnorodnych działań m.in. schronisko dla ofiar przemocy oraz dla osób i rodzin będących w kryzysie, mieszkania chronione i treningowe, pomoc specjalistyczna dla mieszkańców schronisk, prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy, przeciwdziałanie agresji i przemocy w rodzinie, konsultacje psychologiczne dla osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, psychologiczne konsultacje ambulatoryjne dla rodzin, wizyty psychologiczne terenowe u osób z zaburzeniami psychicznymi, całodobowe telefoniczne wsparcie dla osób będących w kryzysie, podejmowano działania interwencyjne w sytuacji zagrożenia próbami samobójczymi, całodobowe telefoniczne wsparcie dla osób będących w kryzysie, wsparcie interwenta kryzysowego.

Wskaźniki monitoringu:

- a) liczba osób korzystających z mieszkań dla osób w kryzysie, niepełnosprawnych fizycznie i z zaburzeniami psychicznymi : 36
- b) liczba działań: 26
- c) liczba osób korzystających z pomocy ambulatoryjnej: 320

2. Cel główny: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb

Cele szczegółowe:

- 1) Udzielenie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dzieciom, uczniom, rodzicom i nauczycielom

Zadania: wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Sposób realizacji:

- a) edukacja psychologiczno-pedagogiczna rodziców w zakresie rozwoju dzieci i młodzieży,
- b) edukacja psychologiczno-pedagogiczna nauczycieli w zakresie rozwoju dzieci i młodzieży,
- c) szkolenia, warsztaty, spotkania dla rodziców oraz nauczycieli,
- d) porady, konsultacje dla dzieci, młodzieży i rodziców,
- e) edukacja dzieci i młodzieży w zakresie promocji zdrowia psychicznego,
- f) wspomaganie działalności jednostek oświatowych.

W ramach realizacji ww. celu przeprowadzano szkolenia i warsztaty dla dzieci, rodziców oraz nauczycieli.

Wskaźniki monitoringu:

- a) liczba szkoleń, warsztatów: 811
- b) liczba porad, konsultacji: 10144
- c) liczba indywidualnych spotkań: 6747

3. Cel główny: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Cele szczegółowe:

- 1) Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej

Zadania: upowszechnienie informacji o placówkach działających w zakresie ochrony zdrowia psychicznego na rzecz mieszkańców

Sposób realizacji:

- a) promowanie i pozafinansowe wspieranie działań placówek medycznych działających w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
- b) prowadzenie psychoterapii uzależnień, poradnictwa i konsultacji,
- c) udzielanie informacji o miejscach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W ramach realizacji ww. celu udzielano m.in. porady, sesje i konsultacje. Prowadzono warsztaty rozwoju osobistego, grupy terapeutyczne dla rodzin, zajęcia informacyjno-edukacyjne.

Wskaźniki monitoringu:

- a) liczba dorosłych korzystających z poradni zdrowia psychicznego: 6809
- b) liczba dzieci i młodzieży korzystających z poradni zdrowia psychicznego i wsparcia psychologicznego: 4386

2) Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

Zadania: realizowanie lokalnego programu/ działań poszerzenia zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej, w tym także udzielanie pomocy finansowej czy rzeczowej oraz innych świadczeń zgodnie z odpowiednimi przepisami.

Sposób realizacji:

- a) specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- b) warsztaty terapii zajęciowej (realizowane przez Fundację Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie” oraz Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności),
- c) pomoc mieszkaniowa, stacjonarna, środowiskowa,
- d) prowadzenie świetlic dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z programem socjoterapeutycznym.

Wskaźniki monitoringu:

- a) liczba osób objętych wsparciem specjalistycznych usług opiekuńczych: 147
- b) liczba osób objęta warsztatami terapii zajęciowej: 94
- c) liczba podopiecznych: Domu Pomocy Społecznej: 180 , Dziennego Domu Pomocy Społecznej: 110 , Środowiskowego Domu Samopomocy „Tulipan”: 50
- d) liczba świetlic dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z programem socjoterapeutycznym: 6
- e) liczba dzieci korzystających ze świetlic socjoterapeutycznych: 190
- f) liczba osób w mieszkaniach chronionych: 36

3) Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi

Zadanie: zróżnicowanie form wspierania zatrudnienia dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi

Sposób realizacji:

- a) zwiększenia udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi,
- b) wsparcie zatrudnienia i aktywizacja zawodowa w ramach bieżących zadań zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia,
- c) współdziałanie z pracodawcami w zakresie promowania zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi,
- d) poradnictwo zawodowe.

W ramach realizacji ww. celu podjęto następujące działania dotyczące aktywizacji osób z zaburzeniami psychicznymi: organizacja prac interwencyjnych oraz prac społecznie-użytecznych.

Wskaźniki monitoringu

- a) liczba osób objęta wsparciem w zatrudnieniu: 2
- b) liczba podjętych działań: 2
- c) liczba pracodawców, z którymi podjęto współpracę: 2
- d) liczba osób objętych szkoleniami - kursami zawodowymi: 0

4) Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy

Zadanie: koordynowanie oraz monitorowanie lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego oraz współdziałanie w informowaniu społeczności lokalnej o dostępnych formach pomocy

Sposób realizacji:

- a) działalność Zespołu koordynującego ds. ochrony zdrowia psychicznego,
- b) rozpowszechnianie w formie elektronicznej aktualnego Informatora.

Wskaźniki monitoringu:

- coroczne sprawozdanie z realizacji programu – Wydział Spraw Społecznych i Mieszkaniowych Urzędu Miasta Kalisza
- liczba posiedzeń i konsultacji Zespołu koordynującego ds. ochrony zdrowia psychicznego: 1

Wnioski wynikające z przedstawionego sprawozdania wskazują, że w stosunku do 2022 roku wzrosła liczba opracowanych/zrealizowanych programów promocji zdrowia psychicznego przez szkoły. Dodatkowo wzrosła również liczba dzieci i młodzieży, którym udzielono porad, sesji i konsultacji. Jednak nastąpiło zmniejszenie liczby osób dorosłych korzystających z poradni zdrowia psychicznego.

Zdrowie psychiczne jest uznawane za fundamentalne dobro osobiste człowieka. Jest wynikiem całokształtu działań człowieka wpływających na zapewnienie rozwoju osobistego, samorealizacji oraz prawidłowych relacji społecznych. Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Kalisza określa strategię działań realizowanych na terenie Miasta Kalisza i planowanych, zgodnych z Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego, mających na celu zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb. Nie wszystkie opisywane działania skierowane są bezpośrednio do osób z zaburzeniami psychicznymi. Przykładowo działania mające na celu wzbogacenie wiedzy o sztuce, podnoszeniu kompetencji do udziału w kulturze lub doskonaleniu umiejętności twórczych nie zawsze dedykowane są określonej grupie odbiorców. Jednakże kultura odgrywa ważną rolę w rozwoju osobowościowym, uwrażliwia i wpływa na kondycję psychiczną i samopoczucie odbiorców.

*Prezydent
Miasta Kalisza
/.../
Krystian Kinastowski*